Innvandrere betyr mye for kommunens utvikling

Hva skal til for å beholde innvandrere i distriktskommunene og hvilken gevinst har dette? Integreringskonferansen 22.11.21. Marianne Solbakken

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

distriktssenteret.no/#

Apper Documaster

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Fagområde Metoder og verktøy Ansatte Kon

Distriktssenteret arbeider for å g
jobbe i distrikta. Vi tilbyr kommu
kompetanse, og byggjer på erfar
utvikling.

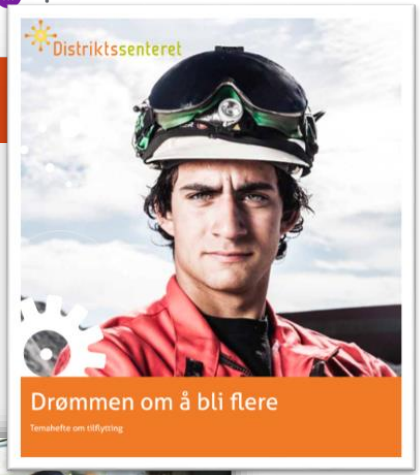

Fagområder

Korleis kan kommunen arbeide for å bli meir attraktiv for fastbuande, besøkande og næringsliv?

- Bolig og bomiljø
- Bærekraftig utvikling
- Inkludering
- Medvirkning og involvering
- Kommune og butikk
- Næringsutvikling
- Omdømme
- Regionalt samarbeid
- Samfunnsplanlegging
- Stedsutvikling
- Tilflytting
- Ung i Distrikts-Norge

Metoder og verktø

Praktiske tips og v
lokal samfunnsutv

- Mal for enkel kommunika
- Statistiske analyser av dir
- Utviklingskapasitet

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Kommunens viktigste oppgave er
å skape et sted der folk vil bli,
men hvem rettes innsatsen mot?
Foto: Lena Johnsen

Lokal samfunnsutvikling
er å arbeide for å utvikle
kommunen (og regionen) som bosted,
og legge til rette for arbeidsliv og fritid

Kommuner som lykkes ser sammenhengen og helheten!

Foto: Håvard Zeiner. Bildet er publisert i forbindelse med artikkelen *Flukten fra Aleppo* i Trønder-Avisa

Befolkningsutviklingen i norske distriktskommuner

For mange distriktskommuner er det bare tre ting som kan hindre nedgang i folketallet:

- Innvandrere må igjen strømme til alle deler av landet.
- Vi må få et brått skifte i flyttemønsteret.
- Vi må få en fødselsboom vi aldri har sett maken til.

Med den fraflyttingen som skjer fra mange distriktskommuner, må kommuner og næringsliv kjenne sin besøkelsestid. Innvandring er den demografiske faktoren kommunene har å spille på.

Susanne Søholt, forsker i NIBR

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Foto: Lena Johnsen/Distriktssenteret

Innvandrere som har norske venner, som er en del av lokalsamfunnet, og som har jobb velger i større grad å bli…

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Bli-faktorer for innvandrere i distriktene

- Arbeid
- Bolig
- Godt oppvekstmiljø og utdanningsmuligheter
- Godt sosialt miljø og møteplasser
- **Den lokale eliten sin holdning**

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Frøya er et samfunn avhengig av innvandrere

Foto: SalMar

Gode grep for å få folk til å bli:

- Satser på familier og gir tilbud om fast jobb
- Norskundervisning i samarbeid med lokal vekstbedrift
- Utstrakt bruk av startlån som en del av boligarbeidet
- Språkkafé og morsmålsdager på biblioteket
- Velforeinger, grendelag og idrettslag er samarbeidspartnere

Legg til rette for gründerskap

SOGNDAL NÆRINGSLIV NYHENDE

Fekk ikkje fast jobb - starta eiga bedrift

POLERING: Habtay Gebrengus Gebremedihin tilbyr mellom anna med polering av bilar. (Foto: Sigrid Nese Thue)

Gjør **næringsapparatet lett tilgengelig** – vær åpen og imøtekommende

Finn en **mentor** med næringslivserfaring

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Gründersporet i Alver kombinerer språkopplæring med entreprenørskap

- Kursopplegg for innvandrere som drømmer om å starte egen bedrift
- De som deltar blir bedre i norsk, får nettverk og lærer om å starte egen bedrift
- Håndbok kommer i januar 2022
- Se www.grundersporet.no

Sophie Dicko,
prosjektkoordinator og
entreprenørskapslærer

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

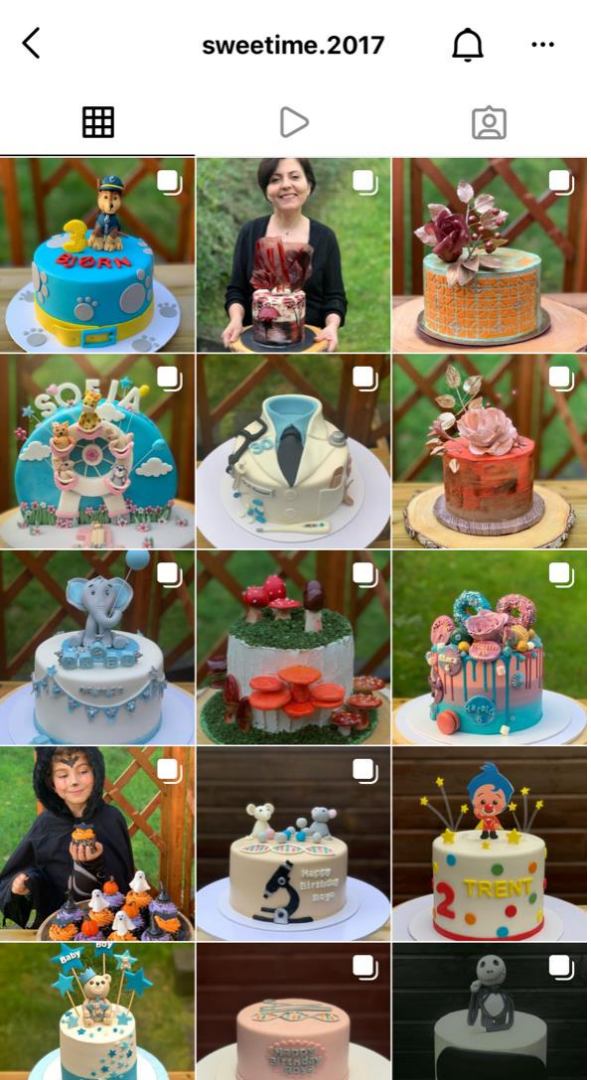

«På Gründersporet har jeg utviklet mitt språk og fått oversikt over bedriftsetablering, konkurrenter, markedsføring, markedskunnskap, kundeundersøkelse, regnskap m mer. Det jeg trenger for min bedrift.»

Zahra,

matematiker med doktorgrad innen anvendt matematikk.
Zahra har kreative designkaker som forretningside.
Se hennes instagram: Sweetime17

GRÜNDERSPORET

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Pensjonisten Edgar er mentor og viktig støttespiller

Foto: Eilen Austli

- Mentoren gir meg støtte som menneske i tillegg til å være diskusjonsparter i selve forretningen…Å ha Edgar og gode samarbeidspartnere har også stor betydning for at jeg skal klare meg gjennom pandemien. Alene klarer jeg det ikke.

Oranut Rennemo (bedriftseier)

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Gloppenmodellen snur opp-ned på utdanningen

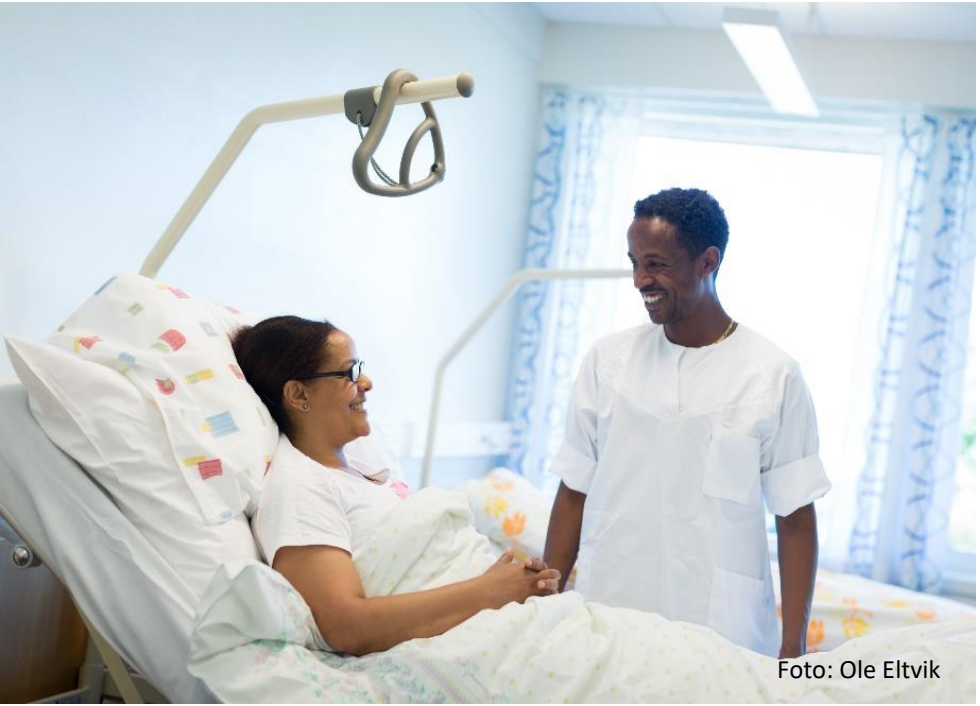
Foto: Ole Eltvik

Praksis før teori har gitt innvandrere fagkompetanse og jobb, og eldreomsorgen, tannhelsetjenesten og det private næringslivet sårt tiltrengt arbeidskraft.

Fra 2021: Ordningen finnes på alle VGS i Nordfjord: Helsefag, Tannhelsesekretær, Byggfag, TIP, og Restaurant og matfag.

www.gloppenmodellen.no

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

GLOPPENMODELLEN

Ein lagutdahningsmodell

Gode grep i Gloppenmodellen

Foto: Ann Iren Festervoll

- **Engasjerte lærere** som tilpasser undervisningen til elevene. Muntlige prøver og evalueringer.
- **Yrkesrettet undervisning** der tema fra yrket brukes i fellesfag og på arbeidsplassen.
- **Engasjerte bedriftsledere** er motivert til å gjøre en ekstra innsats for å inkludere. Får med kolleger.
- **Fleksibilitet i ordningen** ved årlig å tilpasse tilbud av utdanning til potensielle elever og behovet/ kapasiteten i arbeidslivet.
- **God oppfølging** av elevene i praksis.
- **Utvelgingsprosessen og motiverte elever** (Intervju, praksis og bedriftsbesøk).

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Herøy (nord): Frivilligsentralen er arena for å bygge nettverk

Tilflyttere får nettverk, føler seg velkomne og blir boende!

- Frivilligsentralen er informasjonspunkt og møteplass.
- Jobb og karriere gjennom mentordning og karriereveiledning.
- Fra innendørs språkkurs til utendørs språkturer, og språkopplæring via Skype.
- Samarbeid med karrieresenteret, flyktningetjenesten, biblioteket, kultur- og næringsavdeling, bedrifter, frivillige lag og foreninger.

Lørdagskafén med pent brukte dameklær har blitt et populært møtested. Foto: Jelena Budesa, frivilligsentralen

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Åre lykkes med å beholde nye innbyggere – nøkkelen er vilje!

Foto: Åre kommun

– Folk som kommer, har en drivkraft når de har kommet seg hit. Vi skaffer motor på den, slik at folk fortsetter å bruke sin drivkraft.

Mattias Sjölundh,
Enhetschef Inflyttarservice
i Åre kommune

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Åre: Fra Integrasjonsservice til Tilflytterservice

- Alle tilflyttere, uansett bakgrunn får støtte og hjelp til å etablere seg
- Utviklet den kommunale tjenesten sammen med næringslivet, frivilligheten og arbeidsmarkedsetaten
- Organisert inn under utviklingsledelsen, ikke helse og sosial
- Ønsker folk velkommen og skaper trygghet (Baseteamet)
- **Etableringskoordinatorer (sysselsettingsteam) med næringslivsbakgrunn har ansvar for kontakten med arbeidsgivere**
- Skaper arenaer og aktiviteter for møter mellom tilflyttere og de som bor i kommunen fra før – ikke aktiviteter for, men sammen med…
- Les mer på www.distriktssenteret.no

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Fagområde: Inkludering | Medvirkning og involvering | Tilflytting

Slik kan du rigge en tilflyttertjeneste

En kommunal tilflyttertjeneste kan bidra til å bremse befolkningsnedgang ved at flere av de som har kommet velger å bli boende fremfor å flytte videre. Dersom kommunen lykkes, klarer de å utnytte sitt handlingsrom til å skape god utvikling.

Faser

1. Innsikt i kommunens situasjon
2. Planlegge
3. Politisk og administrativ behandling
4. Utvikle og organisere
5. Kontrakt med næringsliv, frivillighet og innbyggere
6. Realisere

Målet med denne artikkelen er at du som leder eller fagperson får kunnskap og verktøy som gjør deg bedre rustet til å koordinere og lede et utviklingsarbeid som resulterer i ny praksis for å beholde nye innbyggere.

Denne artikkelen tar for seg hvordan en distriktskommune kan etablere en velfungerende tilflyttertjeneste med mange lokale medspillere. Det handler ikke om et enkelt vedtak eller å opprette en stilling, men et langsiktig arbeid for å etablere en tjeneste som hele kommunen – både i og utenfor rådhuset – står samlet om.

Lokalt handlingsrom til å påvirke egen utvikling

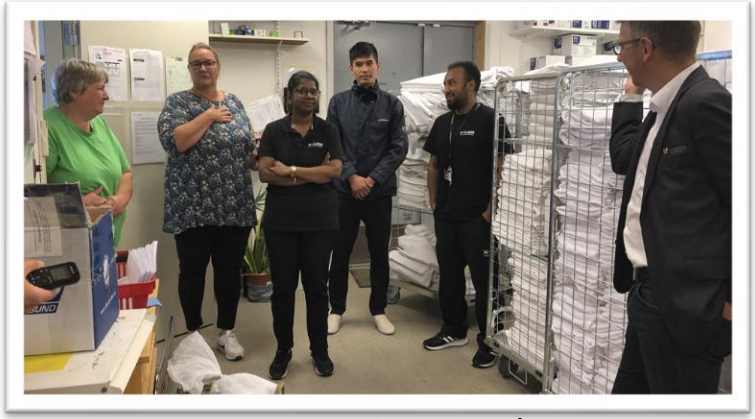

Namsskogan kommune på studietur til Åre. Foto: Distriktssenteret

Hva kan jeg selv bidra med ?

Foto: Lena Johnsen

Vil du vite mer?

www.distriktssenteret.no

Takk for oppmerksomheten!

marianne.solbakken@kdu.no

48168277

Distriktssenteret

Kompetansesenter for distriktsutvikling